

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **J. K.**, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, Praha 4, Budějovická 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 7. 2011, č. j. 6642-7/2011-900000-302,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 7. 2011, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Celního ředitelství Brno ze dne 22. 3. 2010, č. j. 2741/201-010100-21, jímž byla zamítnuta žalobcova žádost o obnovu řízení, skončeného pravomocným platebním výměrem Celního úřadu – dálnice ze dne 9. 10. 1995, č. j. 29-1299/CD/95.

Proti tomuto rozhodnutí směřovala žaloba, v níž žalobce poukázal na to, že odvolací řízení trvalo více než 15 měsíců. Trval na tom, že podané návrhy na obnovu řízení zcela jednoznačně naplňovaly dikci ustanovení § 54 zákona č. 337/1992 Sb. Jednou z nových skutečností, která vyšla najevo po nabytí právní moci rozhodnutí, je odborné stanovisko Ministerstva financí – Generálního ředitelství cel, v němž je jednoznačně určeno, že vzhledem k tomu že v daném případě nedošlo k ukončení režimu tranzitu, žádné dovozní JCD nebylo celním úřadem přijato a potvrzeno. V

takových případech je pak plátcem spotřební daně kupující zboží v zahraničí. V daném případě dle celních faktur vypisovaných firmou Slovnaft a.s. je plátcem spotřební daně firma CWA spol. s r.o. Stejný závěr je obsažen i v odborném vyjádření Ministerstva financí ČR, odbor 18, číslo jednací 182-49135/1997 ze dne 16.7.1997. Z uvedeného je zcela zřejmé, že Celní úřad Břeclav-dálnice vydal rozhodnutí bez spolehlivě zjištěného stavu věci, tak jak bylo vyžadováno v ustanovení § 46 správního řádu 71/67 Sb., podle kterého bylo v době vydání rozhodnutí postupováno. V citovaném odborném vyjádření MF je dokonce vyjádřen požadavek, aby rozpor mezi celními doklady a celními fakturami vysvětlilo Generální ředitelství cel. Doposud se tak nestalo. Je tedy zcela zřejmé, že rozhodnutí, u něhož je požadováno provedení obnovy řízení, bylo vydáno v rozporu se zákonem a vyšly najevo nové skutečnosti, které provedení obnovy řízení vyžadují. Správní orgány obou stupňů pouze do omrzení opakují, že žalobce byl v TCP uveden jako deklarant v odst. 14. Zcela pomíjejí všeobecně známý fakt, že tiskopis TCP byl do celní praxe zaveden v roce 1994, tedy v roce, v němž došlo k daňovému úniku. Jako každá nová věc potřeboval určitý čas na zažití a odstranění zjišťovaných nedostatků. V průběhu roku 1994 a dokonce i 1995 bylo žalobcem vydáno několik interních předpisů, které vyplňování tohoto dokladu upřesňovaly. Žalovaný stejně jako v ostatních sekvencích naprosto popírá způsob celního projednávání. Při propouštění do režimu tranzitu na hraničních přechodech bylo celními orgány po řidičích vždy vyžadováno předložení plné moci, vystavené buď zaměstnavatelem nebo dovozcem, tedy majitelem zboží. Argument, že žalobce splňoval materiální aspekt k podání celního prohlášení u vnitrozemského úřadu, je naprosto scestný. Ke zboží neměl žádný majetkový vztah, pokud by se neřídil pokyny zaměstnavatele nebo majitele zboží, mohl by být snadno obviněn např. z trestného činu krádeže apod. Žalobce zdůraznil, že plná moc byla udělena a platila pouze pro pohraniční celní úřady. Žalobce nemohl být deklarantem podle ust. § 2 písm. n) celního zákona, neboť nemohl se zbožím svévolně manipulovat a celní prohlášení podal ve prospěch osoby, která mu udělila plnou moc.

Naprosto mimo jakékoli chápání jsou podle názoru žalobce argumenty žalovaného ohledně provedení dovozního celního řízení. Fakt, že platební výměr byl vydán i v případě, kdy žalobce se zbožím na celní úřad přijel, zboží s doklady předložil, a přesto mu byl platební výměr vydán, by byl podezřelý i chovanci psychiatrického ústavu.

Samostatnou kapitolou je podle žalobce skutečnost, že dovozní celní doklady potvrzující dodání zboží byly opatřeny falešnými celními razítky. Jak žalobce, tak i celní úřad odeslání byli uvedeni tímto v omyl a považovali zboží za dodané. Jak již bylo v odvolání uvedeno, tuto skutečnost potvrdilo šest bývalých zaměstnanců CÚ Zlín a Břeclav-dálnice. Zrovna tak spediční firma, která tranzitní doklady vystavovala, od CÚ Břeclav-dálnice pravidelně dostávala přehledy dokladů o zboží. Nikdy nedostala avízo o tom, že by zboží nebylo dodáno. Všechny tyto skutečnosti jsou obsaženy v pravomocném rozsudku Krajského soudu Brno, spis. zn. 10 T 8/2004, který byl potvrzen i Vrchním soudem v Olomouci. Tímto rozsudkem byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v souvislosti s dovozy ropných produktů, které jsou předmětem napadaných rozhodnutí, R. V. Příčinná souvislost mezi nedovoleným jednáním R. V. a vydáním platebních výměrů musí být zřejmá každému, alespoň trochu normálnímu člověku. Naprosto novou věcí, kterou žalobce nemohl uplatnit v řízení o vydání platebního výměru je skutečnost, že podle výše uvedeného rozsudku došlo k daňovému úniku porušením ustanovení §§ 81 odst. 1 písm. a) a 83 odst. 1 zákona 13/1993 Sb., dále pak § 3 odst. 1 a § 43 odst. 1 písm. a) zákona 588/1992 Sb., o dani z přidané hodnoty a § 3

odst. 1 a § 5 odst. 1 písm. b) zákona 587/1992 Sb. o spotřebních daních. Tato skutečnost zcela koresponduje s ustanoveními celního zákona, neboť podle § 240 téhož zákona dojde ke vzniku celního dluhu odnětím zboží celní kontrole. Základní podmínkou je, že zboží muselo podléhat vyměření cla. V daných případech však zboží vyměření cla nepodléhalo. Zboží při vzájemném obchodu mezi Českou republikou a Slovenskou republikou bylo přepravováno na základě smlouvy o vytvoření celní unie mezi těmito státy, která byla uzavřena na základě dohody GATT. Tato dohoda v čl. XXIV bodě 8 stanovuje, že celní unie je spojení dvou nebo více dosud samostatných celních území v jedno, na tomto společném celním území jsou cla zrušena. V této souvislosti žalobce zdůraznil, že se již setkal s názory žalovaného, resp. jeho podřízeného orgánu, že zboží vyměření cla podléhalo, a byla stanovena celní sazba nula. Takovéto tvrzení je buď naprosto vědomě lživé, nebo vypovídá o totální absenci právního vědomí u žalovaného. Ani dohoda o vytvoření celní unie, ani žádná jiná mezinárodní smlouva neobsahovala ustanovení o stanovení nulové celní sazby při obchodu mezi ČR a SR.

Podle žalobce je tedy zcela zřejmé, že Celní úřad Břeclav-dálnice vydal napadené rozhodnutí bez řádného zjištění všech skutkových okolností případu. Jak již bylo v odvolání uvedeno, je podle nálezů Ústavního soudu IV. ÚS 446/98 ze dne 9.10.2001, dále pak IV. ÚS 460/2000, a IV. ÚS 337/02 povinností celních orgánů při vyměřování nedoplatků na clech a daních vždy zjistit, která osoba zboží celní kontrole odňala, a nevydávat rozhodnutí pouze na základě formálních aplikací celního zákona na údaje vyplývající z celního prohlášení. Nález IV. ÚS 446/98 se dokonce týká totožného případu řidiče, který rovněž přepravoval v daném období ropné produkty pro firmu CWA Zlín, rovněž na základě plné moci. Objektivní lhůta pro podání návrhu na obnovu řízení byla dodržena, k vydání rozhodnutí došlo v důsledku spáchání trestného činu, stále neuplynula lhůta pro vyměření osobě, která je povinna dlužné částky uhradit. Pokud žalovaný argumentuje propadnutím lhůty podle zákona 212/1992 Sb., pak žalobce trvá na tom, že veškeré vymáhání uniklých daní je protizákonné a v rozporu s Ústavou, která stanovuje, že vyměřit daně lze pouze v souladu se zákonem. Podle § 4 uvedeného zákona daň nelze vyměřit ani vymáhat po uplynutí tří let od konce kalendářního roku, v němž byl poplatník nebo plátce povinen podat přiznání nebo hlášení, popřípadě dlužník srazit daň nebo zálohu na tuto daň. K přerušení této lhůty nedošlo, neboť podle uvedeného paragrafu právo daň vyměřit a vymáhat zaniklo 31. 12. 1997, úkon vedoucí k přerušení této lhůty byl učiněn až v roce 1999, tedy po uplynutí zákonné lhůty. Žalobce proto navrhl, aby soud napadené rozhodnutí pro nezákonnost zrušil.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že napadeným rozhodnutím rozhodoval o záležitosti obnovy řízení pouze jednoho platebního výměru a poukázal na značné množství dokladů, s nimiž se musel vypořádat, přičemž dlouhá doba do vydání konečného rozhodnutí o obnově nemohla ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí. Další žalobní námitky pak žalovaný odmítl s tím, že jde o spekulativní a nepodložená účelová tvrzení, z nichž některá ani v předchozím správním řízení neuplatnil. Pouhou proklamací je pak tvrzení žalobce o dodržení objektivní lhůty pro obnovu řízení – zde žalovaný poukázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí na str. 17 až 19, kde dospěl k závěru, že objektivní lhůta propadla již před podáním žádosti o obnovu. Žalovaný tak navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.

Z obsahu správního spisu, předloženého žalovaným, je zřejmé, že žalobce podal dne 20. 7. 2009 žádost o obnovu řízení ve věci rozhodnutí Celního úřadu Břeclav – dálnice č.j. 29-1299/CD/95 ze dne 9. 10. 1995. Tuto žádost odůvodnil objevením se nových skutečností a důkazů, zejména podáním obžaloby na pana Romana Vaškůje, odborného stanoviska Ministerstvo financí – GRČ a konečně odsouzením pana Vaškůje za trestný čin krácení daně.

Tuto žádost zamítlo Celní ředitelství Brno rozhodnutím ze dne 22. 3. 2010, č. j. 2741/2010-010100-21, s tím, že jednak neshledalo existenci skutečností zakládajících důvod obnovy řízení podle ust. § 54 odst. 1 písm. b) zákona o správě daní a poplatků a jednak marné uplynutí objektivní lhůty pro podání žádosti o obnovu, která uplynula koncem roku 1997.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 27. 10. 2010 odvolání, o němž žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Stěžejní záležitostí při rozhodování o povolení obnovy řízení je určení, zda taková žádost byla podána včas, neboť jen včasná žádost může být projednána z hlediska věcných argumentů ve smyslu ust. § 54 odst. 1 písm. a) až b) zákona č. 337/1992 Sb., zákona o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Podle ust. § 54 odst. 3 zákona o správě daní a poplatků žádost musí být podána do šesti měsíců ode dne, kdy se žadatel prokazatelně dozvěděl o důvodech obnovy řízení, nejpozději však před uplynutím lhůty, ve které zaniká právo daň vyměřit nebo doměřit. Tyto lhůty nelze prodloužit ani povolit navrácení v předešlý stav.

Jak je zřejmé z obsahu správního spisu, žalobce se domáhal obnovy řízení ve věci, v níž bylo k jeho návrhu propuštěno zboží – pohonné hmoty - do celního režimu tranzitu. K tomu došlo dne 10. 11. 1994 rozhodnutím Celního úřadu Břeclav – dálnice TCP ev. č. 3022351405411. Celní dluh pak vznikl nedodáním zboží celnímu úřadu určení ve lhůtě stanovené v odst. D TCP, tedy do 13. 11. 1994, a v důsledku toho počala lhůta pro vyměření cla běžet počátkem roku 1995 a skončila uplynutím dne 31. 12. 1997. Jak uvedeno výše, žalobce podal svou žádost o obnovu řízení až dne 20. 7. 2009, tedy mnoho let po marném uplynutí lhůty.

Městský soud v Praze v záležitosti stanovení této lhůty poukázal na závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 5 Afs 47/2012-62 ze dne 30. 1. 2014 (www.nssoud.cz), a které na projednávanou věc v podstatné míře dopadají.

Nejvyšší správní soud konstatoval, že:

„Nejvyšší správní soud se však ke stížní námitce stěžovatele zabýval především zcela klíčovou otázkou pro rozhodnutí v této věci, tj. tím, zda žádost žalobce o obnovu řízení byla podána včas, neboť zodpovězení této otázky přímo předurčuje další průběh řízení, popř. vlastní rozhodnutí ve věci. V případě závěru, že tuto žádost stěžovatel podal opožděně, je pak totiž zcela nerozhodné případné posouzení vlivu jednání odsouzeného Romana

Vaškůje, popř. dalších osob, na projednávanou věc a rovněž případná, byť i jen částečná, nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu nebo nesprávnost jeho skutkových zjištění v tomto směru, nemůže mít na rozhodnutí ve věci samé vliv.

V této souvislosti zdejší soud již výše uvedl, že od vydání jeho předchozího rozsudku v této věci ze dne 20. 7. 2007, č. j. 2 Afs 2/2007 - 109, došlo ke změně dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu ve vztahu k povaze prekluzivních a promlčecích lhůt; za tohoto stavu, je i v nyní posuzované věci na žalobcovu situaci, co se týče prekluze (a také promlčení) práva celní dluh vyměřit a z toho plynoucí lhůty k podání žádosti o obnovu řízení, aplikovat celní zákon platný a účinný v době vzniku celního dluhu. Otázka zániku práva celní dluh vyměřit je totiž otázkou práva hmotného (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2009, č. j. 1 Afs 15/2009 - 105) a procesní lhůta k podání žádosti o obnovu řízení, která na prekluzivní lhůtě k zániku celního dluhu přímo závisí, má proto také hmotně právní účinky.

Podle § 240 odst. 1 celního zákona, ve znění platném a účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997, celní dluh při dovozu zboží podléhajícího dovoznímu clu vzniká jeho nezákonným odnětím celnímu dohledu. Podle odst. 2 téhož ustanovení celní dluh vzniká v okamžiku, kdy je zboží odňato celnímu dohledu.

Rozhodným okamžikem určujícím počátek běhu prekluzivní lhůty je tedy vznik celního dluhu podle § 240 odst. 1, 2 celního zákona, ve znění platném a účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997, tedy okamžik odnětí zboží celnímu dohledu. Pro posouzení vzniku celního dluhu je přitom rozhodující faktický stav, tj. okamžik dovozu zboží, které bylo celnímu dohledu odňato.

K tomu je třeba dále uvést, že do 30. 6. 2002 neměl celní zákon vlastní úpravu zániku práva vyměřit celní dluh. Ustanovení § 268, které tuto otázku v celním zákoně samostatně upravilo, bylo zákonem č. 1/2002 Sb. do celního zákona doplněno s účinností až ode dne 1.7.2002.

Podle § 320 celního zákona, ve znění platném a účinném od 1. 1. 1993 do 30. 6. 1997 platily pro řízení před celními orgány a) ve věcech celních přestupků obecné předpisy o přestupcích, b) v ostatních věcech obecné předpisy o správním řízení.

Podle § 320 písm. b) celního zákona, ve znění zákona č. 113/1997 Sb., pak v době od 1. 7. 1997 do 30. 6. 2002, platily pro řízení před celními orgány při vyměřování a vybírání cla, daní a poplatků a vymáhání nedoplatků obecné předpisy o správě daní a poplatků (poznámka pod čarou odkazovala na zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků). Celní zákon zároveň konkrétně stanovil ustanovení zákona o správě daní a poplatků, která neměla být podpůrně používána (např. § 47 zákona o správě daní a poplatků).

V rozhodné době tedy neexistovala norma, která by upravovala lhůtu k vyměření celního dluhu, avšak jen z této skutečnosti nelze dovodit, že by v době dovozu zboží v prosinci 1994 právo vyměřit celní dluh nebylo podmíněno žádnou lhůtou, neboť takový výklad by byl s ohledem na základní principy právního státu zcela nepřijatelný.

V dalším pak Nejvyšší správní soud řešil, zda se v záležitosti stanovení objektivní lhůty použije právní úprava obsažená v ust. § 4 odst. 2 zákona č. 212/1992 Sb. o

soustavě daní, ve znění pozdějších předpisů, anebo v ust. § 47 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků. Vycházejí ze speciality zákona o správě daní a poplatků, jež má přednost před obecnou úpravou v zákoně o soustavě daní, Nejvyšší správní soud pak uvedl, že:

„Pokud tedy zvláštní zákon, zde zákon o správě daní a poplatků, upravuje některé procesní otázky odlišně od zákona o soustavě daní, je třeba vycházet ze zákona o správě daní a poplatků, jako zákona speciálního, neboť vztah těchto zákonů v rozhodné otázce není výslovně upraven jinak a předmětem řízení, jehož obnovy se stěžovatel domáhá, je daň z přidané hodnoty a daň spotřební, rovněž z tohoto důvodu je na místě aplikovat zákon o správě daní a poplatků, který jejich správu upravuje. Při posouzení návrhu na obnovu řízení v projednávané věci pak lze aplikovat jen tříletou objektivní prekluzivní lhůtu podle § 47 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků.“

Z obsahu rozhodnutí správního orgánu I. stupně i rozhodnutí napadeného je zřejmé, že oba správní orgány konstatovaly marné uplynutí zákonem stanovené lhůty pro podání žádosti o obnovu řízení, což samo o sobě bylo dostačujícím důvodem pro zamítnutí žalobcovy žádosti o obnovu řízení. Za tohoto stavu věci pak bylo koneckonců nadbytečné, aby správní orgány posuzovaly relevantnost dalších tvrzení žalobce a aby hodnotily, zda z nich vyplývají skutečnosti odůvodňující povolení obnovy řízení nebo nikoliv. I kdyby totiž byl nějaký takový důvod shledán, nemohla by být obnova povolena, a to právě z důvodu marného uplynutí lhůty k podání žádosti. Popsaný postup správních orgánů však neznamená žádnou vadu rozhodnutí, zejména rozhodnutí žalobou napadeného, jež by mohla vést k jeho zrušení.

Městský soud v Praze tedy přisvědčil závěru žalovaného o tom, že žádost o obnovu řízení podal žalobce opožděně, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 soudního řádu správního jako nedůvodnou zamítl.

Pro úplnost soud uvádí, že za tohoto stavu věci se již nezabýval žalobními námitkami, jež směřovaly vůči závěru žalovaného o absenci důvodů pro obnovu řízení, protože posouzení těchto námitek by bylo vzhledem k opožděnosti žádosti o obnovu řízení zcela nadbytečné.

Soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání za podmínek podle ust. § 51 odst. 1 soudního řádu správního.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce úspěch ve věci neměl a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 28. července 2015

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

za správnost vyhotovení:

Simona Štěpinová